

Norsk økonomi – utfordringer og muligheter

Innlegg ved NITO-konferanse

Statssekretær Oluf Ulseth (H)

Oslo, 8. april 2003

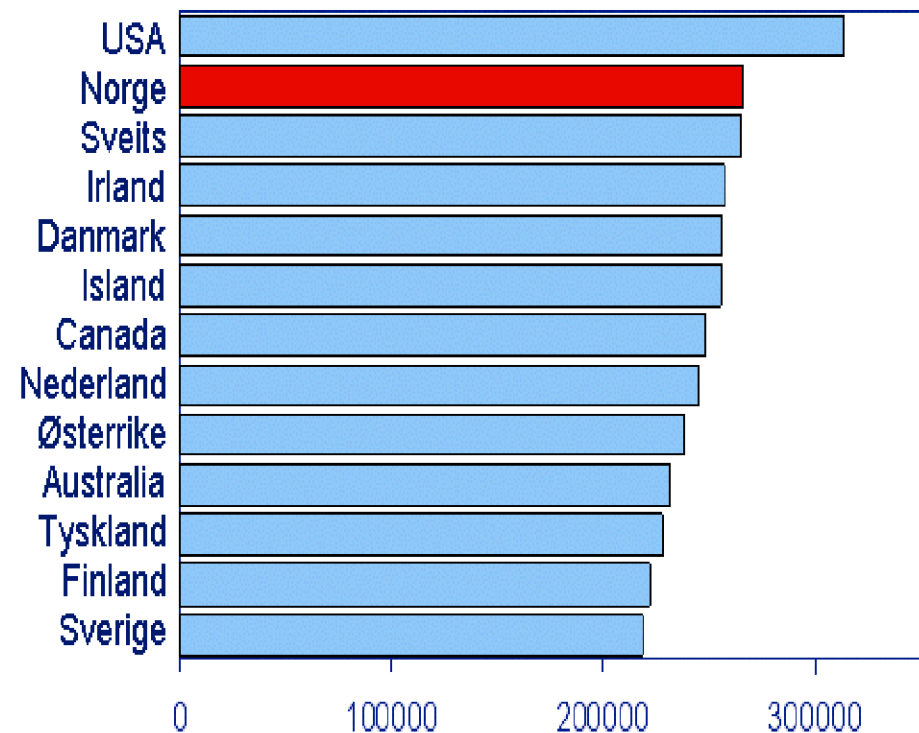

Et godt utgangspunkt..

- Høyt utdannet arbeidskraft
- Avansert forskning og teknologi på enkelte områder
- Sterk utenriksøkonomi, relativt lav ledighet og solide offentlige finanser
- Godt samspill mellom arbeidstakere, arbeidsgivere og myndigheter
- En åpen økonomi med stor handel med utlandet

Kjøpekraft i hvert enkelt land. 2000
(uavhengig av valutaforskjeller)

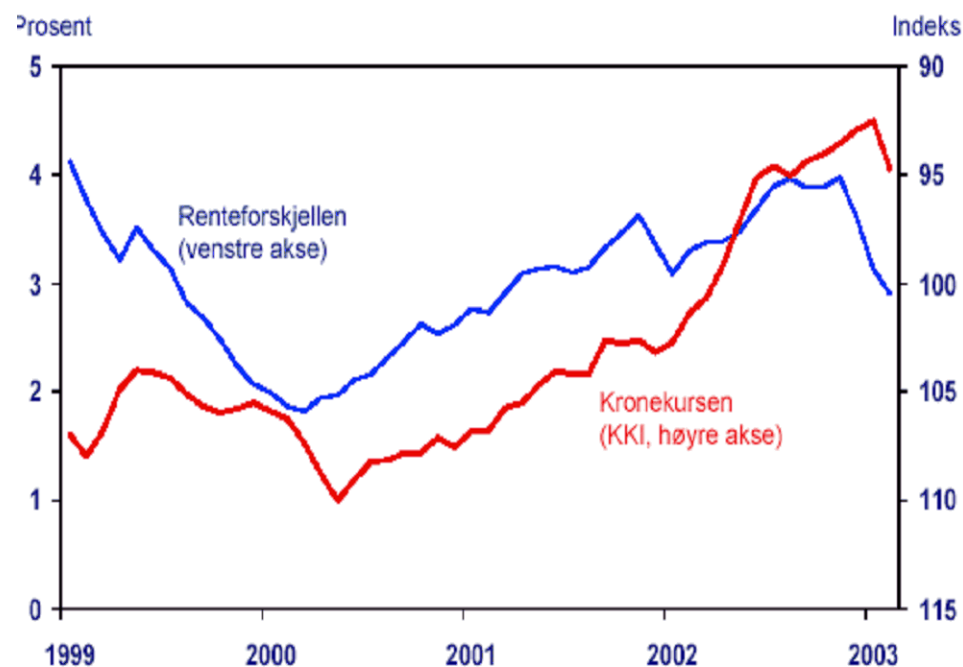

... som utfordres av høy rente og sterk krone

- Regjeringens viktigste bidrag til å sikre økt konkurransevne for næringslivet er en ansvarlig økonomisk politikk
- Statsbudsjettet for 2003:
  - Begrenset bruk av petroleumsinntekter i statsbudsjettet
  - Lavere vekst i offentlige utgifter enn forventet vekst i fastlands-BNP

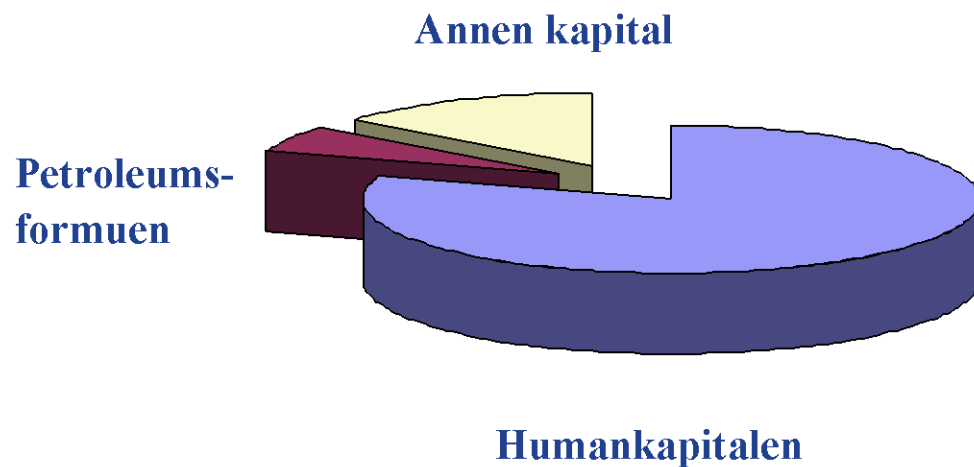
Rentenivå og kronkurs henger sammen

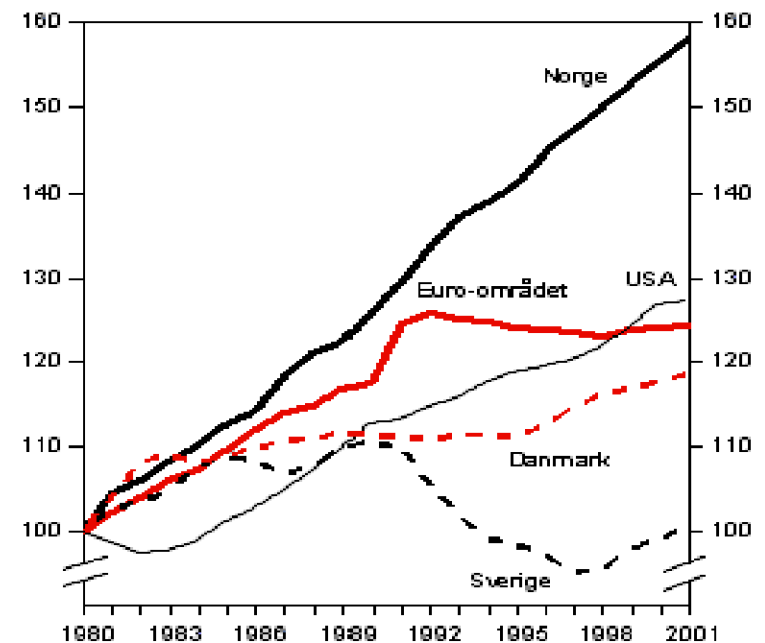

Arbeidskraften er vår viktigste ressurs

Oljeformuen er ikke nok..

.. og alle kan ikke arbeide i offentlig sektor

Norge har hatt en høy lønnsvekst

- En reallønnsøkning på rundt 5% svekker norsk næringslivs konkurransevne
- Lønningene for industriarbeidere i Norge er høyere enn i de fleste andre land.
- Regjeringen vektlegger det inntektspolitiske samarbeidet
- Faktiske lønnskostnader påvirkes også av andre forhold enn lønn

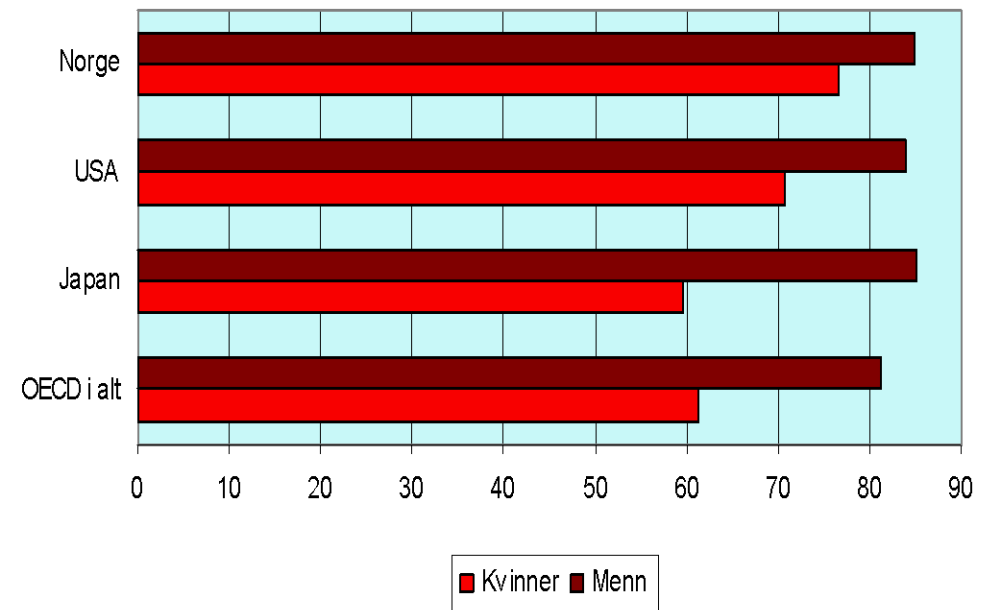

Tilgang på arbeidskraft er viktig...

- Økende ledighet men fortsatt knapphet i enkelte sektorer
- Begrensede arbeidskraftressurser
- Regjeringen arbeider for å øke tilgangen på arbeidskraft

Arbeidsstyrken. Prosent av befolkningen i yrkesaktiv alder

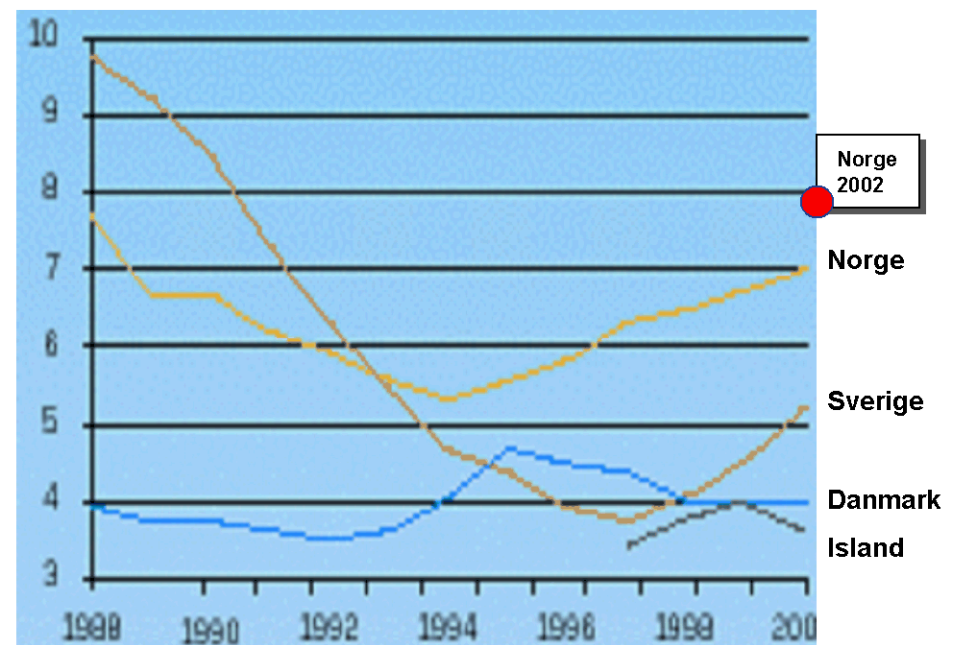

... og sykefraværet må ned

- Et betydelig antall trygdede
- Høyt og voksende sykefravær
- Regjeringen legger til rette for at flere velger å arbeide og til at bedrifter ønsker å ansette

Sykefravær. Prosent av ordinær arbeidstid

Kilde: NHO

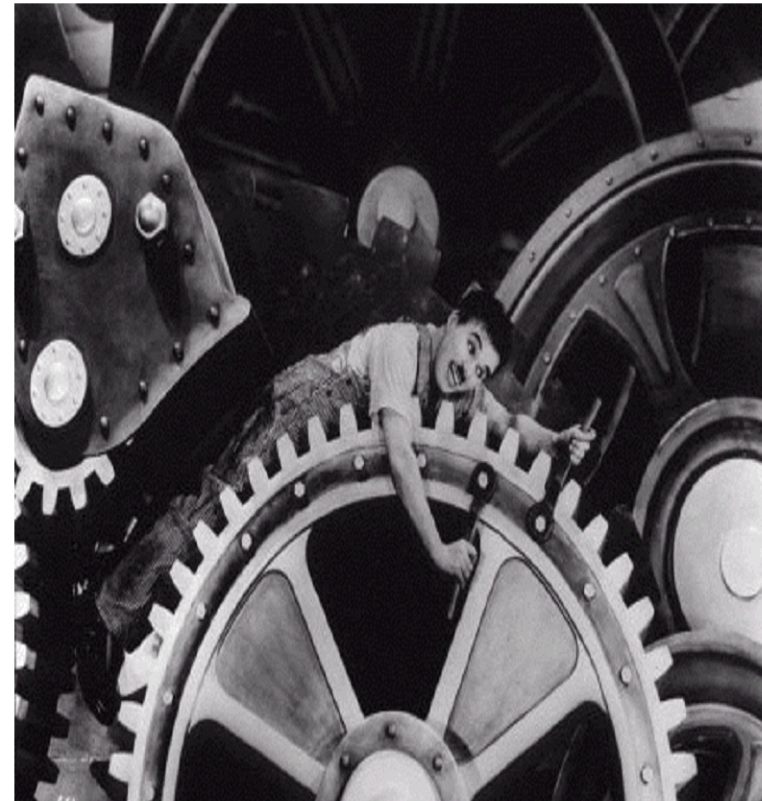

Omstillingsevnen er sentral

- Verdiskapingen i norsk økonomi avhenger av omstillingsevnen
- Markedet kanaliserer som regel ressurser dit de kaster mest av seg
- Vi trenger tiltak som virker med markedet og ikke mot det

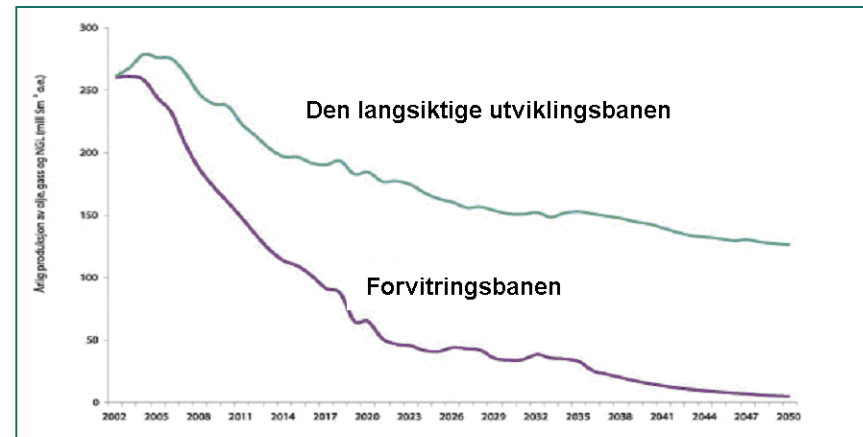

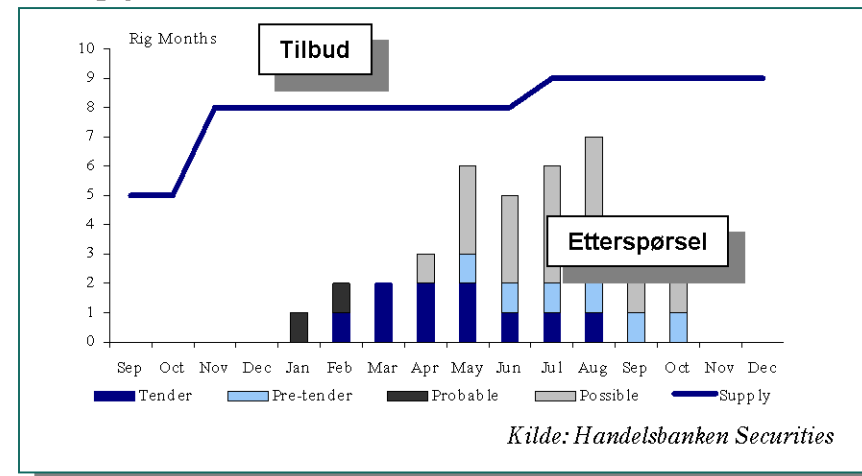
Nye utfordringer på sokkelen

- Norsk sokkel på vei inn i en modningsfase
- Petroleumssektorens betydning i norsk økonomi vil reduseres.
- Investeringene på norsk sokkel har vært viktig for verkstedsindustrien.
- Lav funnrate i 2003

... både i et lengre perspektiv

... og på kort sikt

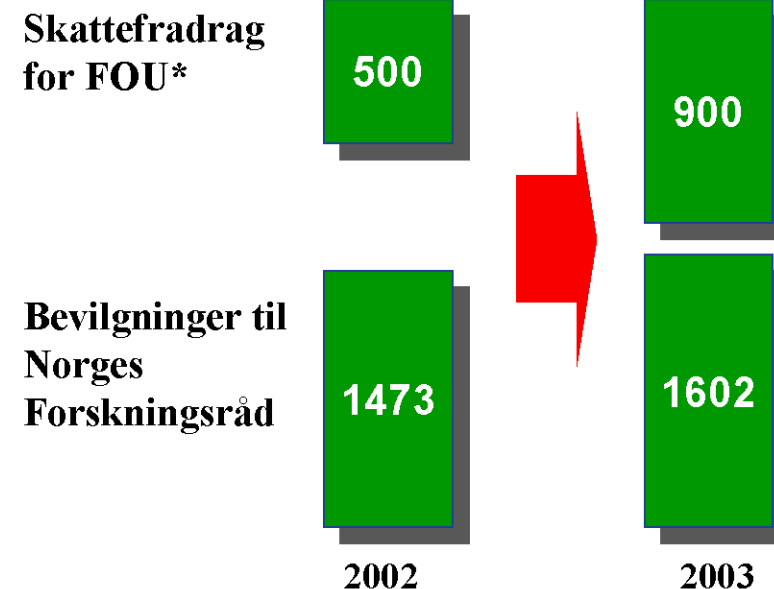
Kunnskap bygger konkurransevne

- Regjeringen vil styrke innsatsen for næringsrettet forskning:

- Skattefradrag for FoU utgifter utvides til å omfatte alle bedrifter. Full årseffekt av denne ordningen anslås til 900 mill. kroner
- Bevilgningene til næringsrettet forskning i Forskningsrådet øker med 129 mill. kroner til 1,6 mrd. kroner
- Deltagelse i EUs 6. ramme-program for forskning, med en ramme på 2,6 mrd. kroner over de neste 5-10 år
- Handlingsplan for innovasjon. Et av målene er økt samarbeid mellom forskning og næringsliv

Næringsrettet forskning (mill. kroner)

*Tilsvarende full årsvirkning. Provenyvirkningene i 2003 er vesentlig mindre.
Næringsrettet forskning er her definert som midler fra NHD, OED, LD, FID og SD

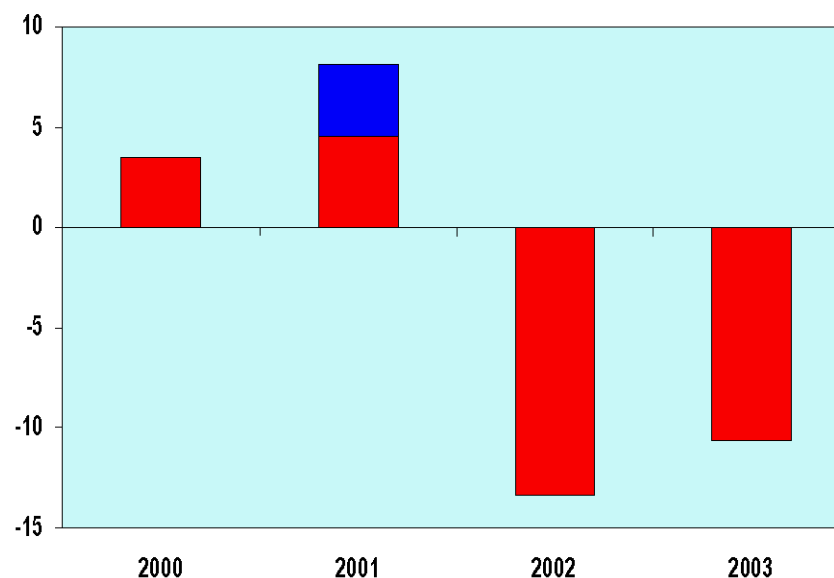
Lavere skatter og avgifter

- Skattesystemet utgjør en av de mest sentrale rammebetingelsene for næringslivet
- Effekten av allerede vedtatte lettelser gjennom:
  - fjerning av investeringsavgiften
  - høyere avskrivningssatser
  - avvikling av flyseteavgiften og
  - fjerning av utbytteskattenvil innebære 10 mrd. kroner i lettelser for 2003
- Størstedelen av til sammen ca 19 mrd. kroner i skatte- og avgiftslettelser i 2002 og 2003 er rettet mot næringslivet
- Skauge-utvalget

Vedtatte påløpte skatteendringer

(mrd. kroner løpende)

■ Vedtatt med virkning f.o.m. budsjettåret ■ Vedtatt i budsjettet for 2001 med virkning f.o.m. 2000

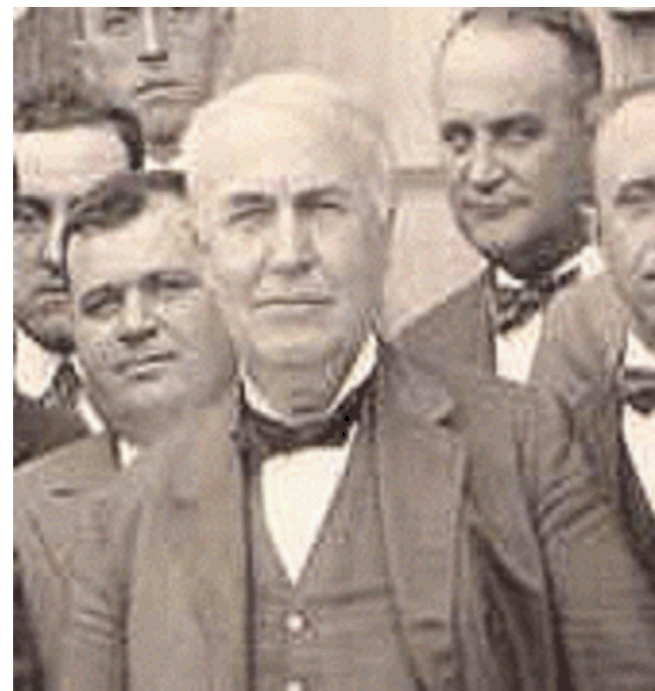
Kilde: Finansdepartementet

Forenkling for næringslivet

- Egen konsekvensutredningsenhet for nye lover og regler
- Alle offentlige etater skal kunne motta rapportering fra næringslivet elektronisk innen 2004 (*eNorge* 2005):
  - 24 mill. kroner til AltInn, i tillegg til midler fra Brønnøysundregistrene
  - 94 mill. kroner til videreføring av SLN-prosjektet (FIN)
- Prosjekt for etablering av samfunnsstruktur for elektronisk signatur igangsettes
- Fjerning av ytterligere 130 tollsatser

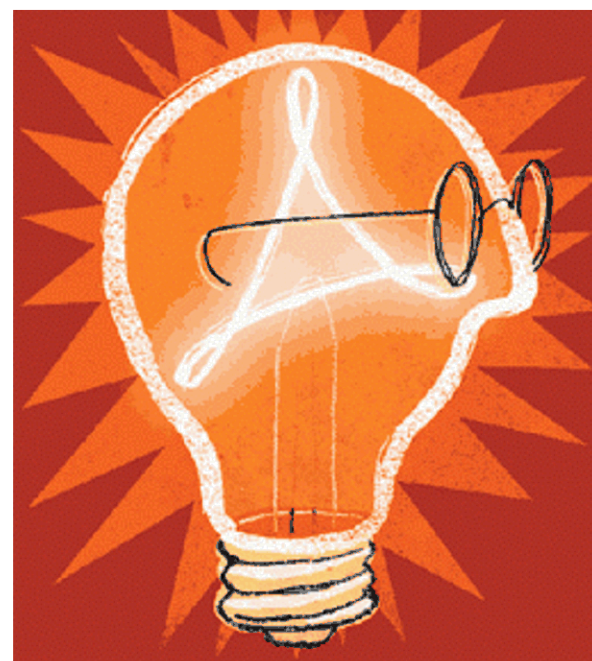
Thomas Alva Edison: "There are no rules here, we are trying to achieve something."

Nyskaping og kommunikasjoner

- Regjeringen satser på nyskaping og entreprenørskap
- Fremleggelse av egen sak om virkemiddelapparatet våren 2003
- Tiltak for bredbåndsutvikling
- Økt satsing på vei- og kollektivtrafikk

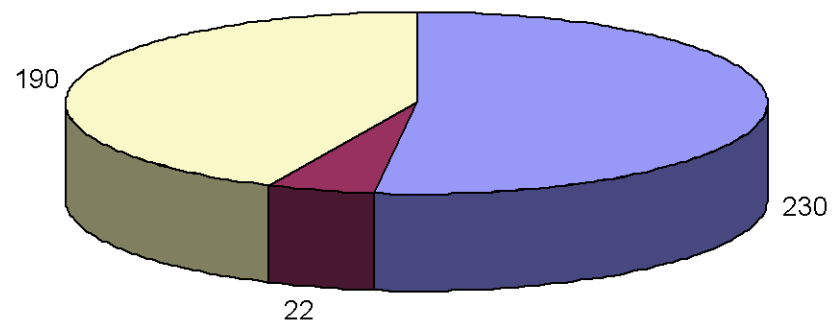

Et dominerende statlig eierskap

- FNH anslår det offentlige eierskapet i norsk næringsliv til over 40%
- Det offentlige eier over 40% av aksjeverdiene på Oslo Børs
- Tar vi med ikke-børsnoterte selskaper eier staten langt mer næringsliv i Norge enn i utlandet

Børsnoterte aksjer i statlig eie

(mrd kr, 31.12.02)

■ Petroleumsfondet, aksjer ■ Folketrygdfondet, aksjer
■ Statens børsnoterte aksjer

Norsk verdiskaping er avhengig av handel

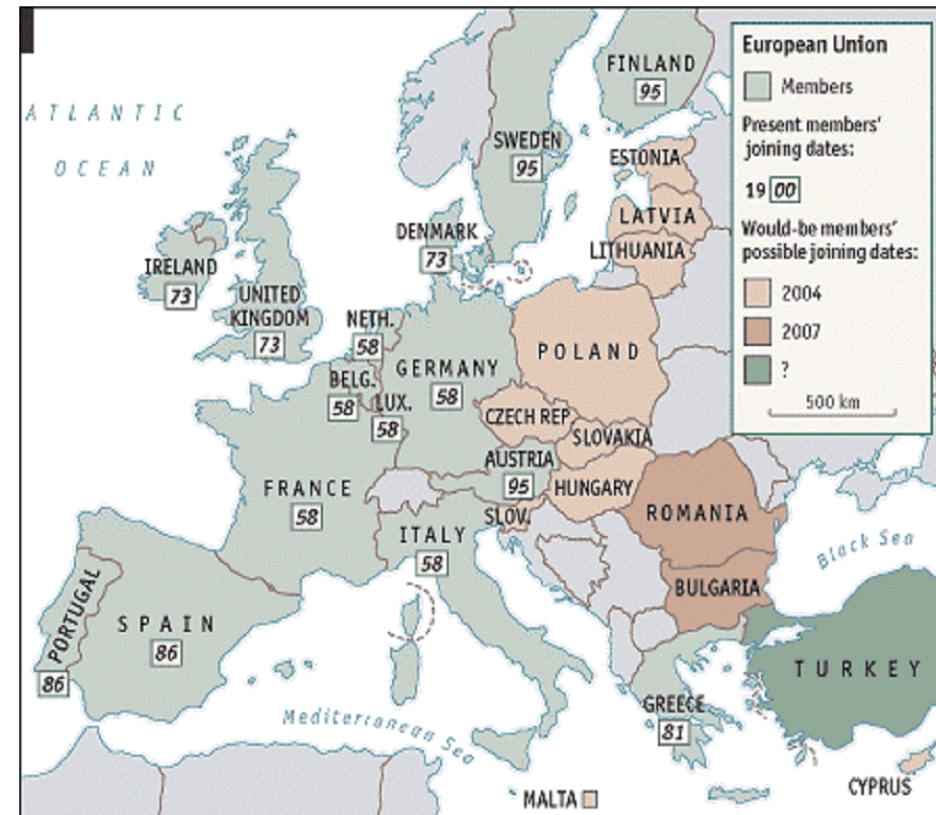
- Internasjonal markedsadgang er sentralt for konkurranseutsatt sektor
- Frihandel er også viktig for konkurransen og omstillingsevnen nasjonalt
- Enkelte sektorer er kunstig skjermet. Åpning av handelen vil frigjøre ressurser til mer lønnsomme næringer
- Norge er aktiv i EØS, WTO og EFTA

EØS: Markedsadgang til vårt viktigste marked

- EU og EØS utvides i 2004 med inntil 10 nye medlemsland
- Søkerlandene er blant våre raskest voksende eksportmarkeder
- Forhandlinger med EU pågår og er planlagt ferdig i april
- Markedsadgang for fisk er sentralt

En aktiv politikk for å fremme norsk næringslivs konkurransevne

---

- En ansvarlig økonomisk politikk
- Arbeidskraften – vår viktigste ressurs
- Økt innovasjon, bl.a. gjennom mer forskning
- God markedsadgang internasjonalt
- Lavere skatter og avgifter
- Forenkling for næringslivet

